

pripraviti zbor toliko, da je častno rešil svojo nalogo. Pri koncertu so nastopili tudi trije solisti iz krogov učiteljstva: *Mira Dev-Costaperaria*, bivša učiteljica, je ohranila svoj lepi glas in nas očarala s krasnim prednašanjem ljubkih *Adamičevih* Otroških pesmi: »Jezdec« in »Uspavanka« ter z *O. Devovim* »Božjim volkom«. *Hatzejeva* »Erotika«, *Lajovičeva* »Serenada«, zlasti pa *Čajkovskega* »To bilo je v prvi pomladi« so navdušile občinstvo tako, da je morala dodati še pesem brata *Oskarja* »Mak«. — Pianist *Anton Trost* je igral z njemu lastnim temperamentom *M. Balakireva* orientalsko fantazijo »Islamey«, violonist *Ivan Trost* pa koncert ruskega violinista *Wieniawskega*. Žal, da akustika Narodnega Doma ni taka, kakor bi morala biti, ker sicer bi violinist še boljše uspel.

Končno naj omenim, da je bila velika dvorana za toliko občinstva premajhna, kar naj bo trpečemu učiteljstvu znak hvaležnosti in priznanja Ljubljane.

Dr. Kozina

Ljubljana. Koncert Kocian — Lovše. V 42. društvenem letu je »Gl. M.« spoznala potrebo, prirejati manjše, rekel bi kamorne koncerte. 21. oktobra t. l. smo imeli prvi tak koncert. Odbor nam obeta vsakih 14 dni take prireditve. Sodelujoči: svetovnoznani goslač *Jaroslav Kocian*, ki zna s svojo čudovito tehniko in krasnim prednašanjem očarati veliko množico občinstva, gospa *Lovšetova* in g. *Eisner*. Kocian je igral *P. J. Čajkovskega*. Koncert za gosli v D duru, op. 35. *J. S. Bacha* Sonato III. v a mollu, *A. Dvořáka* Slovanski ples št. 7., *J. Kociana* Lullaby (Uspavanka), *Smetane-Ondříčka*: »Skočna« iz op. »Prodana nevesta« ter *Paganinija* »Ples čarodejk«. Po vsaki točki je rastlo navdušenje, ki je dokipelo po Paganiniju do vrhunca. Zgodilo se je, kar sicer v Ljubljani ni običajno: občinstvo se ni naveličalo opetovano klicati slavnega umetnika in mu je z glasnim odobravanjem izražalo svoje občudovanje. Druga privlačna sila tega koncerta je bila *Bole-Lovšetova*, priznana koncertna pevka. Pela je 10 pesmic, ki smo jih po večini že slišali. Med domačimi novitetami sta bili *Krekova* »Ali veš« in *Lajovičeva* »Kaj bi te gledal« zelo simpatično sprejeti. Ostale slovenske pesmi, ki so nam znane že iz drugih koncertov, je lepo prednašala in žela za svoje izvajanje obilo zaslužene zahvale. Dvoje pesmi mi ni ugajalo, t. j. *A. Lajovičeva*: »Pesem o tkalcu«, ki zahteva veliko večji glas, in *J. Pavčiča*: »Padale so cvetne sanje«. Pri slednji so bili po mojem okusu tempi popolnoma zgrešeni. Pohvalno pa moram omeniti lepo koloraturo, ki jo je z lahkoto pokazala v Straussovih »Pomladnih glasih«. Občinstvo je pesem sprejelo z navdušenjem in je svojo ljubljenko opetovano glasno aklamiralo. Solospeve je z njemu lastno spretnostjo spremljal *Anton Trost*, ki bi tudi lahko nastopil v klavirskih točkah namesto g. Eisnerja. Koncert je bil, kakor je pri Gl. M. navadno, predolg; občinstvo je godrnjalo, in užitek je bil prikrajsan. Veselo je bilo gledati polno dvorano. Upam, da vztraja Matica pri svojem načrtu, prirediti dva koncerta na mesec.

Dr. Kozina

Novomesto. Minilo je že par let, ne da bi mogli zabeležiti le en koncert v Novemestu, ki bi zaslužil, da zve o njem širša javnost. Dne 1. marca t. l. pa smo to srečno čakali. Nekatere dame in nekateri gospodje so priredili v prid novomeškimi visokošolcem koncert, za katerega je bilo tako zanimanje, da je bila dvorana »Nar. doma« že dan poprej popolnoma razprodana.

In moramo reči: zbrali so se najboljši in nudili najboljše.

Prvo točko programa, *K. Bohma* koncertni trio so proizvajali gdč. *Kilar* (klavir), *Edmund Kastelic* (l. viol.) in *Makso vitez Klodič-Sabladoski* zelo fino in precizno; le scherzo-stavek bi bil prenesel po našem mnenju za spoznanje hitrejši tempo. Bil je pa ta trio za naše občinstvo zelo srečno izbran.

Sledila je ga. *Josipina Hrašovec* s tremi solospevi. Pela je *Krekovo*: »Prošnjo«, *Procházkovo*: »Poslednjo noč« in *Brahms-ovo*: »Podoknico zaman«. Da si je izbrala tudi dr. *Krekovo* »Prošnjo«, za to ji bodi izrečeno posebno priznanje. Kajti že zadnji čas je, da se tudi naše občinstvo privadi moderni slovenski glasbi. Ga. *Hrašovec* je bila svoji nalogi docela kos. Pela je vse

pesmi s finim občutkom in pravilnim umevanjem. Njen nekoliko temno barvan glas doni zlasti v srednjih legah polno in prijetno ter kaže povsod dobro šolo.

Gdč. *Anica Kilar* je zaigrala *Moszkowskega* valček op. 34, št. 1. Njeni igri je sledil buren aplavz, ki jo je prisilil k dodatku. Izredna tehnika, ritmično pravilno fraziranje in povsem jasna igra so vrline, ki jih ima gdč. *Kilar* v taki meri, da jo lahko zavida marsikateri pianist.

Levji delež uspeha tega koncerta pa je odnesla brezdvomno ga. *Pavla Lovšetova*. Zapela je arijo *Ane* iz opere »Vesele ženske Windsorske« naravnost briljantno. Na las čista intonacija, siguren nastavek glasu in zelo ekonomično postopanje z dihanjem so njene stalne lastnosti. Kar pa je pri njej posebno občudovanja vredno, je njena vokalizacija. Ona je ena tistih redkih pevk, katero človek razume, tudi če nima besedila v roki.

Že po omenjeni ariji je bilo občinstvo od lepote njenega glasu in umetniškega prednašanja očarano. Ko pa je zapela ga. *Lovše* še *Lajovičovo* muzikalno nedosežno lepo »Pesem o tkalcu«, ni bilo konca priznanja. Pela pa je to pesem tako dovršeno, da nam je žal, da je ni slišal avtor sam. Kako so se ji snubci klanjali in ji ponujali neštete zaklade, kako je ona vse zavračala, ker ljubila je le »lepega tkalca«! In kako ga je ljubila!

Če piše dr. *Krek*, da ta pesem naravnost kriči po solistih, izšolanih v modernem duhu, podpisemo sedaj, ko smo slišali pesem iz ust ge. *Lovšetove*, to mnenje z obema rokama. Prepričani smo, da bomo našli to pesem kmalu tudi na koncertnih programih »Glasbene Matice«. Lote pa naj se te pesmi le *Lovšetovi* enake pevke.

Tudi ga. *Lovšetova* je morala z dodatkom na dan; zapela je še *Devovo* »Kanglico« nedosegljivo ljubko.

Dr. *Strašek* nam je znan že iz prejšnjih nastopov. Tudi topot nam je ugajal njegov lepi bariton. Zapel je dve pesmi *E. Meyer-Helmunda* »Ti« in »Barkarolo«. Kaj pa iz »Novih Akordov« katera? Ali ne bi šla?

Zaključili sta koncert ge. *Hrašovec* in *Lovšetova* s *Fr. Kücknovim* dvospevom »Pomlad je tu«.

H koncu bodi omenjeno, da je spremljala vse točke razen dveh (pesmi, ki jih je pel dr. *Strašek*, katere je spremljal g. *Bučar*), gdč. *Kilar* zelo diskretno in rutinirano.

Ga. *Lovše*, ki je bila duša tej prireditvi, pa naj si postavi za cilj, prirediti vsaj enkrat vsako leto tak koncert. Vršila bo s tem hvalevredno kulturno nalogo ter nudila mnogim izreden užitek.

M.

Ribnica. (Sezonsko poročilo). Gotovostemislili, g. urednik, da je naše glasbeno društvo že zaspalo, jeli? Pa gibljemo se še in cepetamo, no hodimo, a težko, prav težko, kakor debeluhar s prešibkimi nogami. Imamo namreč nekaj lepih in izšolanih sopranov, altov in tenorjev, toda samo — tri basove! Basistov ni, in moč glasu podvojajoča dobra volja izpridila in raztrgala nam bode še teh par copat. Lansko leto lotili smo se še par zborov, za letos smo jih pa za enkrat že opustili.

Dne 24. novembra 1912 priredili smo koncert s sledečim programom: *Dr. Krek*: »Tam na vrtni gredi«, *E. Adamič*: »Pet-najst let«, *Dr. Schwab*: »Še ena«, mešani zbori. *E. Adamič*: »Solnce sije, zeleni livada«, iz bosanskega perivoja, duet, peli sta ga. *P. Tomšičeva* in *A. Virkova*. *Tomšičeva* nam je nadalje zapela *Pavčičevo*: »Tožbo« in *Sattnerjevo*: »Pečo«. Zaključila je večer opereta: »Gospodinje je treba«. Večer je bil v vsakem oziru zanimiv in zadovoljiv.

Na Miklavžev večer smo zapeli *E. Adamičeva* »V saneh« in »V snegu«; dodali smo že omenjeno »Še ena«.

2. marca 1913 priredili smo družabni večer s sledečim sporedom: *Beethoven*: Pathetique, sonata. *Vida Pickova* izkazala se je kot temperamentna pianistinja, ki obvladuje s smelo sigurnostjo vse tehnične težkoče in obenem tudi — umeva in čustvuje z avtorjem. Pač redka izjema med pianistkami! *I. Vedratov* Scherzetto za štiri gosli ni bila »mastna malica« ampak

težko prebavljiva večerja. Še zdaj čutim v želodcu, ne Vedrala, pač pa zmedene goslače. Izkušnje so bile povoljne, na podiju pred občinstvom je pa zdaj enemu uhajal lok iz roke, drugemu so polzele gosli izpod podbradka. — Rajši molčimo. *Smetanov* sekstet iz »Prodane neveste« je bil dovršen, morali so ga ponavljati. *M. Trost* je zapel *B. Ipavčevega*: »Meniha« in *Sattnerjevega*: »Zaostalega ptiča«. Ponavljamo, da ima *Trost* lep bariton. *Fink* je zaigral na gosli kavatino op. 83 od *Raffa* in španski ples št. 1 *Moszkowskega* ob spremljevanju klavirja. Zaključila je večer zopet večja opereta: »Poštni ravnatelj«, ki jo je uglašil *Cursch Bühren*. Kot pevci in igralci so se odlikovali vsi igralci, posebno *Hladnik*, ki bi s svojo igro gostoval lahko na vsakem, tudi večjem odru. Vso čast in pohvalo zasluži naše vrlo učiteljstvo, ki je — šest po številu — izpolnilo s svojim požrtvovalnim sodelovanjem celi program. Summa summarum: Pohvaliti se moramo, dobro voljo imamo, le par basistov nam pošljite, gospod urednik, potem bo že šlo še boljše. A-č.

Trst. (Splošno poročilo o glasbenem življenju.) Doba glasbenih prireditev v letošnjem zimskem času se bliža sicer koncu, vendar pa se nam obeta še dokaj zanimivega. Človek seveda ne sme biti enostranski ter si mora ogledati brez predsodkov tudi to, kar oznanjajo laški ali nemški listi. Včasih se je štelo to v naroden greh, danes pa bi skoro zameril vsakemu, ki ima čas in sredstva in kaj razume o glasbi, če se ogiblje res dobrih in zanimivih prireditev drugorodcev.

Tržaški Italijani žrtvujejo na leto težke denarje, da se morejo vsaj za kratko dobo v letu pobahati s svojim komunalnim gledališčem. Ne glede na gotovi vsakoletni deficit so lahko po pravici ponosni na svojo operno sezijo.

Letos sem slišal tu *Wagnerjevo* »Walküro«, *Mascagnijevo* »Isabeau«, dalje »Rigoletta«, »Seviljskega brivca«, predvsem pa je ves Trst zanimala *Charpentierova* »Louisa«. Ta mladofrancoski glasbenik je Tržačane s svojim realističnim glasbenim romanom tako navdušil, da je morala policija pri zadnji ljudski predstavi »Louise« naval občinstva na gledališče malodane odvrčati s silo. Ponekodi bi morala včasih policija opravljati nasprotni posel!

Gledališče »Verdi« pa poda tudi vsako opero tako, da bi delala čast marsikateri dvorni operi. Pevci, kar jih je moči dobiti najboljših, inscenacija, popolen orkester do 80 mož, stvarne razprave o listih itd., vse to privabi v opero občinstvo, da zasede gledališče do zadnjega prostora navzlic neverjetno visokim cenam. »Louisa« je bila za letos največja privlačna sila. Meni je *Charpentier* ugajal vsled izredne melodične lepote in instrumentacije. Četudi mladofrancoz, vendar v njem ne najdemo skoro nikakega sorodstva z *Debussyjem*, ki pa je še nedolžen proti *Dukas* ali *Ravelu*. Sicer opera ni več novejšega datuma.

V komunalnem gledališču sem slišal tudi dvoje simfonjskih koncertov in *Verdijev* »Requiem«.

Iz prvega koncerta omenjamo *Dvořáka*, *Debussyja*, *Sibeliusa* in *R. Strauša*. Zlasti ta je s svojim »Don Juanom« in znano strahovito generalno pavzo ljudi kar omamila. Na sporedu drugega koncerta so bili: *Mozart*, *Arenskij*, *Wagner* itd. *Verdijev* »Requiem« mi je v Ljubljani pod *Hubadom* bolj imponiral, zlasti glede zbora. Orkester je bil tu seveda številnejši in tudi boljši.

V kratkem bomo slišali ravno tu še en simfonjski koncert, ki bo ves posvečen *Wagnerju*. Koncerte vodi, če se ne motim, deloma *Baroni*, opere *Ferrari* z občudovanja vredno sigurnostjo. Operni zbor je nedavno dal tudi dva vokalna koncerta. Na sporedu so bile starejše in novejše skladbe izključno italijanskih mojstrov. Žal, nisem imel prilike, da bi ju obiskal.

Tukajšnja Zveza Filharmonikov, najboljši koncertni orkester tržaški, ki se seveda medsebojno izpopolnjuje z gledališkimi, je priredila nedavno manjši koncert, katerega najboljša točka je bil *Smetanov* Višehrad.

Našim Italijanom se je očitalo, da v svoji narodni slepoti ignorirajo slovansko glasbo. Jaz ne morem tega potrditi. Vsaj na sporedih koncertov vedno srečamo kakega Čeha ali Rusa. Z operami je pač težava, ker je težko dobiti pevcev, ki bi znali peti kaj prida slovanskih oper v italijanskem jeziku. Čujem pa, da uprizore v eni prihodnih sezij celò Prodano nevesto.

Znani Tržaški Kvartet pripravlja za mesec april pet komornih večerov z velezanimivim programom, ki bodo gotovo privabili mnogo občinstva, že iz radovednosti. Na sporedu prvega komornega večera je poleg očeta *Haydna* in *Griegea Schönberg* (Sekstet op. 4. za dve gosli, dve violi in dva violončela.) 9. aprila pride *Beethoven* z ljubeznivo Serenado (op. 25) za flauto, violino in violo, potem *Schubert* in domačin *Perinello*. Na tretjem večeru so *Verdi*, *Brahms* in *D'Indy*. Zopet kaj mešana družba! Potem bo na sledečem večeru *Reger* in zopet *Beethoven*, na zadnjem pa *Mozart* in dvakrat — *Korngold*. (Sonata za klavir, op. 2 in Trio, op. 1.) Pri klavirju bo, da bo senzacija večja, mladi *Korngold* sam. To bo torej dogodek prve vrste. O uspehih bomo poročali. —

Manjših in večjih umetnikov na klavir, harpo in gosli pa je bilo na ducate; ta je godel z manjšim, drugi brenkal z večjim uspehom, vse je prekosil slavni *Marteau*. Morda pa bomo pred koncem slišali še katerega.

V drugih gledaliških kraljujejo operete. Tako v gledališču *Rossetti* italijanska operetna družba *Jole Baroni*, v Fenice pa dunajska operetna družba pod ravnateljstvom *Eckhardta*.

Pri mnogoštevilnem občinstvu je tudi okus različen in zato »delajo« vsa gledališča dobro.

Za najmanj razvajena ušesa skrbe varijeteji in kabareti; nekje na Corsu pa za 20 vinarjev v gramofonski koncertni dvorani lahko slišiš kateregakoli slavnega pevca.

Tako sem površno orisal glasbeno življenje naših Italijanov. Nemci se letos niso mogli pohvaliti z ničemer, če ne omenjam nekaterih manjših pevskih večerov domačega pevskega društva, katerih obisk je bil rezerviran menda samo povabljenim.

Mi Slovenci pa se pehamo počasi naprej!

Mnogokrat sem že tožil o težavah v zboru Gl. M., a težko je, stvar popraviti. Nisem sicer navdušen za mnogoštevilne zборе, zlasti če pojo kratke pesmice, ker je stvar smešna; ampak vsaj dostojni in po številu zadostni naj bi bili. Če bi bili pevci pridni, vestni in častihlepni! A marsikaterikrat jih je treba vabiti k vajam celo z grobstvo. Morda se stvar pa tekom časa vendar izboljša. Upajmo! Na občnem zboru Gl. M., ki se je slednjič vendar vršil 24. svečana, je bilo navzočih kakih 40 ljudi. Po zelo optimističnem govoru predsednika *drja Slavika* je podal svoje poročilo tajnik *Bandel*, ki je omenjal troje koncertov in produkcije učencev v preteklem šolskem letu. Lansko leto (1911—1912) je imela Gl. M. ob koncu leta 85 učencev, letos jih ima že 162, skoro še enkrat toliko, kar je zelo razveseljivo. Na šoli poučuje sedem učiteljev in sicer teorijo, violino, klavir, solopetje in zborovo petje. Dobrotnikov šole je bilo bore malo in blagajnik je s številkami dokazal, da so stroški večji, kot dohodki; in to je žalostno za nas tržaške Slovence, ki se imamo za glasbeno tako napredne. G. *Sonc*, voditelj Gl. M., je poudarjal, da ni namen glasbeni šoli, vzgajati glasbenih »akrobatov«, temveč v prvi vrsti glasbeno izobraževati um in čuvstvovanje. V dosego tega cilja je nasvetoval mnogokaj dobrega, in, ako se doseže, za našo Gl. M. častnega. Brez debat je občni zbor nenavadno hitro končal z izvolitvijo skoro celega dotedanjega odbora s predsednikom *drjem Slavikom* na čelu. Soglasje je torej kaj lepo, a vedno isto soglasje ne miče; morda bi bilo vendarle prav, če bi se malo globlje porazgovorili. — Upamo, da si priborimo slednjič tudi kako državno podporo in dobimo svoje prostore.

Kako se godi z drugimi slovenskimi pevskimi društvi?

Pevsko društvo »Trst« je osirotelo, odkar so poklicali *Mirka* v Bosno k vojakom. Upam pa, da se povrne kmalu. Pevsko društvo je stalo tik pred svojim ljudskim koncertom, ki bi bil brez vsake vstopnine. »Zarja« v Rojanu je pridobila